

provincie limburg

Limburgs
Parlement

Concept Notulen Controlecommissie – openbaar van 30 januari 2026

Inhoud

Presentielijst van de leden van de openbare Controlecommissie voor de vergadering van	3
30 januari 2026	3
Aanwezig:	3
1 OPENBAAR GEDEELTE	4
1.1 Opening, mededelingen voorzitter, inventarisatie rondvraag/mondelinge mededelingen portefeuillehouder en vaststelling agenda	4
1.2 Spreekrecht externen	5
1.3 Verslag	5
1.4 Overzicht moties en toezeggingen	5
1.6 Lijst ingekomen stukken en uitnodigingen.....	6
1.5 Voorraadagenda.....	6
1.7 FINANCIEN	6
1.7.2 Evaluatie en uitgangspunten P&C-cyclus	7
1.8 ONDERZOEKSGERELATEERDE ZAKEN	21
1.8.1 Sonderend stuk inzake onderzoeksonderwerp artikel 217a-onderzoek 2026, brief GS van 13-01-2026 (GS DOC-00871203).....	21
1.9 ZUIDELIJKE REKENKAMER.....	25
1.10 REGELING GROTE PROJECTEN	25
1.11 Rondvraag en schorsing	25

**Presentielijst van de leden van de openbare Controlecommissie voor de vergadering van
30 januari 2026**

Voorzitter

Bosch, M.

Griffie

Bodewitz, E

Meurs, mevrouw Y.A.J.

Weesepeel, mevrouw D.M.L.

Ambtelijke ondersteuning

Engbersen, N. (agendapunt 1.7.2)

Roelofs, R. (agendapunt 1.8.1)

Leden

Partij

Aanwezig:

Boven, mevrouw I.

Depondt-Olivers, mevrouw M.L.H.

Hermans, L.J.

Nijskens, H.L.M.

Schuuring BA, mevrouw E.A.

Smeets, mevrouw C.A.H.

Sol MSc, H.P.A.

Wesseling, mevrouw A.

Wetemans, C.C.M.

Zeedzen, D.

Partij voor de Dieren

CDA

PVV

VVD

PvdA

SP

GroenLinks

D66

oos limburg

BBB

Afwezig

Blijlevens, R.P.

Driessen, R.B.

Fischer, mevrouw A.M.J.N.

Franssen, R.J.H.

Hanegraaff, dr. M.C.

Loomans, ir. P.J.M.

JA21

Forum voor Democratie

50PLUS

LOKAAL-LIMBURG

CDA

Horizon

Het College van Gedeputeerde Staten

Demollin-Schneiders, mevrouw E.A.M.B.

Satijn, S.H.M.

Notulist

Het Notuleercentrum

1 OPENBAAR GEDEELTE

1.1 Opening, mededelingen voorzitter, inventarisatie rondvraag/mondelinge mededelingen portefeuillehouder en vaststelling agenda

De voorzitter: Goedemorgen. Ik open de vergadering. Van harte welkom bij deze eerste Controlemcommissie van 2026. We starten met 1.1. Dat is de opening, mededelingen voorzitter, inventarisatie rondvraag, mondelinge mededeling portefeuillehouder en vaststelling agenda. Met de constatering dat we quorum hebben, minimaal acht leden voor deze vergadering, open ik deze vergadering dan ook. Ik heb voor vandaag een afmelding ontvangen van de heer Franssen, de heer Blijlevens, de heer Hanegraaff – die laat zich vervangen door mevrouw Depondt; welkom, mevrouw Depondt – en mevrouw Fischer. Mevrouw Boven komt iets later. Dan komen we bij de rondvraag. Zijn er vanuit de commissie nog punten voor de rondvraag? Niemand? U bent afgelopen dinsdag geattendeerd op het verzoek van GS om agendapunt 1.7.1, de financiële verordening, van de agenda te halen en op een later moment in 2026 te agenderen. Ik geef de Gedeputeerde even het woord voor een toelichting. Aan u het woord, Gedeputeerde.

Gedeputeerde Satijn: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Inderdaad, we hebben dat verzoek aan uw commissie gericht. Dat heeft er alles mee te maken – dat kunnen in ieder geval de leden van de commissie die ook in ESA deel hebben genomen aan de discussie rondom SiS 4.0 beamen – dat er een heel sterke verwantschap zit tussen de financiële verordening en SiS 4.0. Die voorbereiding van dat stuk duurt iets langer, vanuit zorgvuldigheid, dan GS had kunnen inschatten. Ons verzoek is dan ook om die financiële verordening te agenderen zodra ook SiS 4.0 aan de Staten en de Statencommissie wordt voorgelegd, zodat de commissie ook kan zien hoe dat verband/die verbinding tussen deze twee stukken ligt, voorzitter. Dat is feitelijk het verzoek. Dat gaat niet heel lang op zich laten wachten, zoals het ernaar uitziert, die nieuwe behandeling, maar we vonden het toch zorgvuldig om dit te doen op de manier die we aan uw commissie hebben voorgesteld.

De voorzitter: Dank voor de toelichting. Dan kijk ik naar de commissie. Gaat u akkoord met het verzoek van GS om de financiële verordening op een later moment te behandelen? Mijnheer Nijskens.

De heer Nijskens (VVD): Ja, een vraag daarbij is: gaat dat dan iets veranderen in de verhouding tussen SiS 4.0 en de financiële verordening? Als we deze nou gewoon hier behandelen en wel in dezelfde Statenvergadering bij de stukken doen, dan zie ik er op zich geen bezwaar tegen om nu de verordening te behandelen. Als er een ander verband komt in het nieuwe SiS 4.0, dan snap ik wel dat we dit uit moeten stellen, maar dan moet ook dit stuk veranderd worden. Daar even graag een antwoord op.

Mevrouw Depondt-Olivers (CDA): Ja, ik snap het verzoek. Ik heb er op zichzelf ook niks op tegen. Anders krijg je de situatie dat in SiS 3.0 iets anders staat dan in de nieuw vastgestelde financiële verordening en dan heb je eigenlijk twee regieme, heel formeel. Dat is een beetje een formaliteit. Een alternatief zou kunnen zijn dat je dit nu wel behandelt en vaststelt en dat implementeert in de versie SiS 4.0. Mij maakt het eerlijk gezegd niet zo heel veel uit. Misschien is het handig ... Ik las overigens de mail pas toen ik hem al had voorbereid, maar goed. Oké.

De voorzitter: Mevrouw Schuurding.

Mevrouw Schuurding (PvdA): Ik had een beetje hetzelfde gevoel, maar ik denk inderdaad wel dat het logischer is om het gezamenlijk te behandelen of in ieder geval qua tijdspad dicht bij elkaar in de

commissies. Niet in die zin gezamenlijk, maar in dezelfde periode. In die zin wil ik het voorstel wel steunen, voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Wesseling ook nog?

Mevrouw Wesseling (D66): Nee, ik steun het ook.

De voorzitter: Mijnheer Sol.

De heer Sol (GroenLinks): Ja, dank u, voorzitter. Volgens mij is het in ieder geval duidelijk dat er een verband is. We hebben SiS 4.0 nog niet vastgesteld. Volgens mij is het nu inderdaad te vroeg om hier nu in de financiële verordening keuzes te maken vooruitlopend op.

De voorzitter: Mevrouw Smeets.

Mevrouw Smeets (SP): Ja, voorzitter, volgens mij is er ook geen enkel probleem om het uit te stellen. We hebben ook een wijzigingsbesluit genomen natuurlijk in december. Ik zou ook wel heel graag willen dat we dit in gezamenlijkheid behandelen of op zijn minst dat we eerst SiS 4.0 behandelen. Dus ik steun het voorstel, voorzitter.

De voorzitter: Wie is er akkoord met het nu behandelen? Dus dat we het behandelen nu. Nee, dat we het behandelen. Dadelijk komt de vraag wie ermee akkoord is het niet te behandelen. Wie is daarvoor? Ik kan het vragen. Wat wilt u? Niet behandelen of wel behandelen. U zegt 'behandelen'. Ja. Ja. Inderdaad. De meerderheid is voor nu niet behandelen. Ja. Was hij niet aan? O. Zijn er overige opmerkingen naar aanleiding van de voorliggende agenda? Niet. Oké. Met uw goedvinden constateer ik dan dat de agenda voor het openbare deel vandaag gewijzigd is vastgesteld.

1.2 Spreekrecht externen

De voorzitter: Dan 1.2, spreekrecht externen. Er zijn geen sprekers voor deze vergadering van de Controlecommissie.

1.3 Verslag

De voorzitter: Dan 1.3, het verslag. Er zijn geen opmerkingen ontvangen over het conceptverslag. Kan ik concluderen dat het conceptverslag kan worden vastgesteld? Bij dezen. Dat is het geval.

1.4 Overzicht moties en toezeggingen

De voorzitter: Dan gaan we naar 1.4, overzicht moties en toezeggingen. Zijn er op- of aanmerkingen over dit overzicht? Mijnheer Wetemans?

De heer Wetemans (oos limburg): Ja, het laatste puntje, de toezegging met betrekking tot het inzien van het grootboek. Het is mij niet helemaal duidelijk of de Controlecommissie daar nog een beslissing over moet nemen of dat de Gedeputeerde ondertussen aan de gang is om dat voor te bereiden, het liefst voordat de jaarstukken behandeld worden.

Gedeputeerde Satijn: Voorzitter, volgens mij bestond de vraag van de heer Wetemans uit twee vragen, één aan uw, of de commissie ergens over gaat stemmen. Daar gaat het College uiteraard niet

over. Maar volgens mij hebben we in de mededeling die u heeft gekregen over het grootboek in ieder geval de opinie van het College kunnen lezen. Het is aan u wat u daar verder van vindt en wat u voor actie wilt koppelen nog.

De voorzitter: Mijnheer Wetemans.

De heer Wetemans (oos limburg): Die opinie is dat wat in die moties en toezeggingen staat of heeft u daar een aparte brief over gestuurd, die mij waarschijnlijk dan ontgaan is?

De voorzitter: Aan u het woord.

Gedeputeerde Satijn: Ja, via de voorzitter. Daar is een mededeling over gestuurd, dus daar kunt u kennis van nemen. Als u daar dan nog verdere vragen over heeft, kunt u die uiteraard richten aan het College of aan uw commissie.

De heer Wetemans (oos limburg): Ja, weet u ... O, sorry, voorzitter.

De voorzitter: Ja.

De heer Wetemans (oos limburg): Wanneer is die brief verstuurd? Hebt u enig idee?

Er wordt gereageerd zonder microfoon.

De voorzitter: In de lijst staat de verwijzing naar dit punt. Ja? Daar kunt u mee vooruit? Prima.

1.6 Lijst ingekomen stukken en uitnodigingen

De voorzitter: Dan krijgen we punt 1.6, de lijst ingekomen stukken en uitnodigingen. Zijn er van uw kant nog vragen over de lijst ingekomen stukken? Dan stellen we deze ook vast.

1.5 Voorraadagenda

De voorzitter: Ik heb de voorraadagenda overgeslagen. Er zijn geen opmerkingen gekomen over de voorraadagenda. Ik stel de voorraadagenda dan ook bij dezen vast. Mijnheer Zeedzen.

De heer Zeedzen (BBB): Ja. We hebben net de agenda van vandaag gewijzigd, dus dat brengt waarschijnlijk ook een wijziging van de voorraadagenda met zich mee. Als ik kijk hoe die eruitziet; we hebben in maart pas de volgende sessie, dus ik vraag me af hoe snel we weten wanneer we dat stuk dan wel kunnen behandelen. Dat lijkt op zijn vroegst in maart. De volgende sessie is pas in juni. Daar ben ik wel in geïnteresseerd.

De voorzitter: Daar volgt een mededeling over. Ja?

1.7 FINANCIEN

1.7.1

Van agenda verwijderd.

1.7.2 Evaluatie en uitgangspunten P&C-cyclus

De voorzitter: Dan komen we bij het volgende agendapunt. Dat is punt 1.7.2, evaluatie en uitgangspunten van de P&C-cyclus. Jaarlijks evalueert de Controlemcommissie de P&C-cyclus en stelt de uitgangspunten vast voor de planning voor het volgende jaar. Vandaag wordt u als Controlemcommissie om input gevraagd met als doel de kaders en prioriteiten voor een doorontwikkeling van de P&C-cyclus scherper te krijgen. We behandelen het onderwerp in één termijn met een maximale spreektijd in de eerste termijn van één minuut per fractie. Ik geef het woord aan de commissie en begin bij mevrouw Smeets.

Mevrouw Smeets (SP): Ja, voorzitter, ik had niet anders verwacht dan dat u aan deze kant zou beginnen. Er zijn best wel wat vragen. We hebben natuurlijk gezien dat er de afgelopen tijd in de P&C-cyclus een aantal dingen zijn geweest die niet altijd gingen zoals de commissie dat graag zag of zoals de commissies dat graag zagen. Ik zal gewoon even beginnen met de beantwoording van de vragen. Dan zoom ik even in op met name c. Dat gaat ook over het verloop van de pilot waarin de begroting behandeld wordt in de vakcommissies. Ik denk dat als we even kijken bij vraag c, hoe we dat gaan oppakken ... De vorige keer hadden we de schriftelijke vragen daarin natuurlijk aan de voorkant niet beantwoord. Dat belemmerde ook wel een beetje die beantwoording, dus ik zou dat wel heel graag terug willen zien. Dan de vraag over hoe PS idealiter – vraag e – geïnformeerd moet worden over majeure projecten ... Ik vind op zich de RGP zoals we die hebben vastgesteld, de regeling, en ook hoe we dat behandelen, nog altijd een geschikte manier. Er zit natuurlijk een ruime tijdsspanne in vaak, maar ik zou dat wel graag op deze manier willen behouden en ook dat willen blijven verankeren in de P&C-documenten zoals die er nu zijn. Als het dan gaat over 3, een keuze maken uit de genoemde opties voor de P&C-planning van 2026, dan zou ik toch wel heel graag willen kijken of we kunnen gaan voor de aanpassing van die zesde cyclus. Daar zou ik dan voor willen gaan, voorzitter. Daar wil ik het voor nu even bij laten. Dat zijn al mijn opmerkingen die ik hierop wil meegeven. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u voor uw inbreng. Mijnheer Sol, aan u het woord.

De heer Sol (GroenLinks): Ja, dank u, voorzitter. Ik denk inderdaad dat we met zijn allen kunnen constateren dat de behandeling in de commissies de afgelopen keer niet helemaal vlekkeloos is verlopen, maar ik denk dat als we inderdaad in staat zijn om de schriftelijke vragen eerst af te doen en wellicht als toevoeging een helderder onderscheid kunnen maken tussen wat des LEO en wat des ESA is, of eventueel een gecombineerde vergadering beleggen – daar kan ik me ook nog wel iets bij voorstellen – dat prima kan en wat mij betreft ook wel iets toevoegt, temeer omdat – apolitiek durf ik die opmerking wel te maken – de Statenvergadering natuurlijk over heel veel dingen gaat die niet altijd heel erg de begroting raken. Dat kunnen we in commissieverband denk ik wat beter doen. Een tweede opmerking in de evaluatie gaat over het indicatorenbeleid en -plan. We zijn daar nog niet helemaal. Ik denk dat ... In ieder geval, mijn gevoel is dat we toch nog een beetje worstelen met enerzijds de hoeveelheid indicatoren en anderzijds, ondanks de veelheid, met het gevoel dat de indicatoren toch niet altijd precies duiden waar wij als Staten naar op zoek zijn. Ik zeg vaak in projectverband: goed genoeg is goed. Het hoeven er niet per se heel veel te zijn, maar ze moeten wel heel erg goed raken aan datgene wat ons drijft. Daar is nog werk te verzetten. Daar wou ik het bij laten.

De voorzitter: Dank u, mijnheer Sol. Mevrouw Boven.

Mevrouw Boven (Partij voor de Dieren): Ja, dank u, voorzitter. Ik wil me in elk geval graag aansluiten bij mijn twee voorgangers. Daar ben ik het helemaal mee eens. Ik weet niet of ik daar heel

veel aan toe kan voegen. Om me ook te beperken tot deze twee onderwerpen: ik vond de behandeling in de commissies uiteindelijk wel veel. Het kostte veel tijd. Maar ik vond het wel waarde toevoegen, omdat je daar toch wat inhoudelijker over praat dan dat je dat in de Statenvergadering doet. Wat ik ook gemerkt heb in de Statenvergadering is dat ... De duidelijkheid kan nog wel wat beter in de Statenvergadering. Ik heb over één onderwerp daarna nog anderhalf uur met ambtelijke ondersteuning gesproken over wat er nu eigenlijk in de begroting stond. Dat kan nog wel iets beter, want blijkbaar geeft het niet de informatie die je voor een bepaald onderwerp vraagt. Of dat nou de indicatoren zijn of de tekst die erbij staat, het mag wel wat specifieker wat mij betreft. Dat heeft ook invloed op de indicatoren. Als je niet specifiek genoeg bent in wat je wilt bereiken, dan is het ook heel moeilijk om een indicator erbij te vinden. Ik heb me af zitten vragen – ik heb het nu twee keer meegemaakt – wat nu eigenlijk de bedoeling is bij de Statenvergadering. Is dat een soort algemene beschouwing die we geven of hebben we het over de begroting? Misschien moeten we er eens over nadenken of dat in een andere vorm zou moeten.

De voorzitter: Mevrouw Wesseling, aan u het woord.

Mevrouw Wesseling (D66): Dank, voorzitter. Ja, ook ik kan me eigenlijk grotendeels aansluiten bij wat voorgaande sprekers hierover hebben gezegd. Ik denk dat we dus gewoon ook als Staten een soort van behoefte hebben om soms uit te zoomen en te kijken naar: wat zijn we nu als Provincie aan het doen, wat hebben we nou in de beleidskaders afgesproken en hoe staat het daarmee? Dat is dan zo'n gesprek dat inderdaad als een soort van algemene beschouwing vaak ook plaatsvindt bij de begroting, maar dat is logisch omdat dat gewoon bekostigt wat we überhaupt aan het doen zijn. Dus ik denk in die zin dat het wel heel erg fijn is om daar extra aandacht aan te besteden. Ik kan me ook helemaal vinden in het eventueel bekijken of we niet één gezamenlijke commissiebehandeling van ESA en LEO kunnen maken, als dat het ambtelijk ook makkelijker maakt om in te plannen.

De voorzitter: Mevrouw Schuuring, aan u het woord.

Mevrouw Schuuring (PvdA): Ja, dank u wel, voorzitter. Wij als fractie hebben eigenlijk de behandeling in de commissie niet zo heel positief ervaren, of in ieder geval: wat ons betreft heeft het niet genoeg toegevoegd ten opzichte van de hoeveelheid extra tijd en werk die het kost. Wat ons betreft is het niet noodzakelijk om dat voort te zetten. Maar als het verdergaat, lijkt het me inderdaad wel een heel goed idee om het in de planning beter af te stemmen, dat in ieder geval de beantwoording van de schriftelijke vragen binnen is voordat die behandeling plaatsvindt. Anders wordt het een heel rare combinatie van technische en politieke behandeling in de commissie en voelt het een beetje alsof je dubbelop werk aan het doen bent. Daarnaast leeft bij onze fractie een beetje het gevoel dat er door de jaren heen steeds meer in de P&C-cyclus komt als het gaat over rapporteren aan de Staten en informatie geven aan de Staten. Aan de ene kant is dat natuurlijk een logische ontwikkeling, omdat je dan een overzicht hebt van alles wat we aan het doen zijn, maar tegelijkertijd heb je daardoor ook heel veel verschillende typen informatie in het document zit, van heel technische, verplichte paragrafen tot heel beleidsrijke, tot indicatoren. Dat maakt het heel lastig leesbaar. Dat maakt de documenten ook veel groter, waarbij je dus iedere keer best ingewikkeld aan het zoeken bent, ook in het digitale systeem, van: zijn dit nou de lange lijnen over de decennia heen? Of staat er heel specifiek welk geld is uitgegeven en aan wie? Ik denk dat er in die zin in de verheldering wel nog een verbeterpunt zit en dat dat misschien ook wel te maken heeft met toch een stukje ontvlechten van die verschillende informatiestromen. Ik snap het idee en ik ben daar ook nog steeds wel voorstander van, van de indicatoren, omdat je niet alleen maar op ... Dat hebben we de vorige periode ook zo besproken: je hebt niet alleen maar de output die je in de gaten wil houden. Je wil ook de outcome in de gaten houden. Wat gebeurt er daadwerkelijk in de buitenwereld door wat wij hier aan het doen

zijn? Maar om dat allemaal in zo'n digitaal systeem te proppen wordt het steeds minder overzichtelijk voor mijn gevoel. Het voelt inderdaad een beetje als proppen op een gegeven moment, terwijl dat natuurlijk niet de bedoeling is. Het valt ook minder op. Toen je het op papier kreeg, zag je de stapel groeien. Nu zit dat allemaal in zo'n digitaal systeem. Ik kom er niet eens meer helemaal doorheen voor mijn gevoel. Dus ik heb wel het gevoel dat daar wat geoptimaliseerd nog zou kunnen worden. Als het gaat om de Regeling Grote Projecten; wij zijn er eigenlijk wel voorstander van om dat te behouden zoals het nu is. We moeten er natuurlijk kritisch op zijn welke projecten we daaronder laten vallen, maar zeker de samengevoegde rapportages, zoals het IPML of ook over de campussen, wordt door ons wel echt als een goede toevoeging gezien. Dus ja, dat was het, voorzitter.

De voorzitter: Dank u, mevrouw Schuurin. Mijnheer Hermans, aan u het woord.

De heer Hermans (PVV): Dank u wel, voorzitter. Wat het laatste betreft kan ik me vinden in wat de buurvrouw zegt. Ik heb zelf eens gekeken naar de P&C-cyclus. Het staat in feite voor planning van beleidsdoelen, uitvoering, volgen en ook verantwoording afleggen. Met name dat laatste stukje mis ik in de hele cyclus nogal. Heel vaak worden we ermee geconfronteerd dat dingen ter inzage liggen. Dan mogen we dat onder geheimhouding bekijken. Maar er wordt hier gewerkt met publiek geld. Wij zijn hier gekozen door het publiek, door de Limburger, en toch merk ik heel vaak in de stukken waar het om behoorlijk wat financiën gaat, dat wij alleen inzage krijgen onder geheimhouding. Dat is niet wat de Limburger wil, vind ik. We willen inzicht hebben van het begin tot het eind. We hebben het vaker gehad over exitstrategieën en dergelijke. Daar mis ik ook een heleboel in. Dat stukje mis ik in dat hele P&C-cyclusgebeuren, de opvolging en verantwoording afleggen. Dan kom ik bij het tweede puntje. Er staat: 'Vraag aan VPPS om de evaluatie nader uit te werken.' In deze commissie zitten we met een vertegenwoordiging van alle fracties. Die zit in VPPS niet. Ik vraag me af: waarom kan dit niet rechtstreeks van hieruit naar de organisatie uitgezet worden als we iets willen weten? Waarom moet dat nog eens via VPPS? De derde vraag is om een keuze te maken ... De behandeling in de commissies is wat ons betreft overbodig. Het is weer iets extra's, weer iets waar je je in moet verdiepen. Dat moet je sowieso al. De werkdruk is al zo hoog. Nu ga je het ook nog eens scheiden in twee commissies met een hele hoop overlap. Dat kan je onzes inziens beter doen in PS zelf, in de grote vergadering. Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Dank u, mijnheer Hermans. Mijnheer Wetemans.

De heer Wetemans (oos limburg): Ja, ik had gekeken naar het stukje waarin de Statenonderzoeker zijn taken zou willen gaan uitbreiden. Ik weet niet in hoeverre daar al over besloten is, of wij daar hier richting aan moeten geven, maar ik merk dat er steeds meer ... Tenminste, *ik* merk dat er steeds meer een beroep gedaan wordt op de Statenonderzoeker om bepaalde zaken te onderzoeken en gewoon ook om raad te vragen. Volgens mij is dat meer dan een vraag om ambtelijke bijstand. Wat ik heel belangrijk vind, is dat wij als Staten een ambtenarenapparaat hebben dat continu monitort wat Gedeputeerde Staten doet. Dat geldt bijvoorbeeld voor de grote projecten, waar natuurlijk de Statenonderzoeker zijn zegje in heeft, maar dat zou ook kunnen gelden voor alle andere projecten. Dat zou betekenen dat de Statenonderzoekersfunctie echt flink uitgebreid zou moeten worden, zodat wij ook altijd een beroep kunnen doen op de Griffie. De Staten zelf veranderen continu. Volgend jaar zitten er weer andere mensen hier voor een groot gedeelte. De Griffie zou ook een geheugen moeten zijn voor de Staten om een beroep op te kunnen doen, van: wat heeft zich allemaal voorgedaan? De Statenonderzoeker of de Griffie is een constante in het geheel hier in de Provincie. Daar zou ik dus eigenlijk veel meer de nadruk op willen hebben: een ambtenarenorganisatie voor de Staten. Geen beroep doen op de ambtelijke ondersteuning, maar de onderzoeker of de Griffie zou daar een taak in

hebben. Dus contact met de ambtenarenorganisatie. Dat is voor mij het belangrijkste, dat dat gaat gebeuren eigenlijk, dat we een geheugen gaan krijgen als Staten.

De voorzitter: Dank u. Mevrouw Depondt.

Mevrouw Depondt-Olivers (CDA): Ja. Als ik kijk naar de vragen, dan sluit ik me aan bij een van mijn overburen. Ik ben het even kwijt wie. Ik gebruik even mijn eigen woorden. Ik vind wel: we stoppen steeds meer in de P&C, maar de P&C technocratiseert ook wel. Het worden vrij technische stukken inderdaad, met kleurtjes en vakjes, indicatoren en scores, die over het algemeen overigens altijd twee jaar achterlopen. Dat kan ook niet anders. Een voorjaarsnota vijf jaar geleden zag er toch anders uit dan een voorjaarsnota nu. Dat is een redelijk opsommingsachtig stuk. Dat zit ook in het principe van: we stellen een beleidskader aan het begin van de periode vast en dan volgen we eigenlijk gewoon de uitvoering van het beleidskader, als ik het wat simplificeer. Maar die beleidskaders zijn zo algemeen geformuleerd en er zijn zoveel onderwerpen op vijftig pagina's geprobeerd te proppen, dat het heel moeilijk is om daar in ieder geval de voortgang op te volgen als je er inderdaad niet gewoon een aantal indicatoren en kleurtjes aan hangt. Wat ik eigenlijk nu wel een beetje mis in het hele proces is een beleidsmatige evaluatie van waar we nu staan. De eerste vraag was: welke onderdelen mis je? Nou, ik zou minstens halverwege toch gewoon een beleidsmatige midterm review inbouwen in het proces. Dan bedoel ik vooral ook een beleidsmatige analyse van waar we nou staan, met daarin een opvatting van het College. Dan krijgt het toch weer wat meer een politiek-bestuurlijk karakter. Natuurlijk, er zijn heel veel mededelingen portefeuillehouder tussendoor. Het is echt niet zo dat we alleen maar op die momenten geïnformeerd worden. Dus voor mij is het niet zozeer een kwestie van: wij worden niet voldoende geïnformeerd. Maar echt nou de vinger erin steken en zeggen 'oké, we hebben dat nou twee jaar geleden afgesproken en waar staan we eigenlijk nu?' mis ik nou een beetje. Daar was eigenlijk vroeger de voorjaarsnota een beetje voor bedoeld. Bij de jaarrekening lukte dat meestal niet zo, want die heeft zo zijn eigen dynamiek. Bij de voorjaarsnota wel. Maar ook een beetje een vooruitblik op de komende twee jaar. Ook op een beleidskader hoort een plan-do-check-act-systeem te zitten. Je plant bij het beleidskader het eerste jaar. Dan ga je uitvoeren. Dan ga je inderdaad eens even checken: zit ik nog op koers? Is de wereld veranderd? Moet ik bijstellen? Enzovoort. Dat principe op het niveau van de strategie, mis ik eigenlijk een beetje in de P&C-cyclus. Dus die midterm review, maar dan wel in de vorm zoals ik hem aangeef, mis ik wel. Dan de behandeling in de vakcommissies. Voor ons hoeft dat niet. Als je naar de inhoud kijkt, zie je dat heel veel dingen daar teruggekomen zijn. Dat kan ook niet anders, want het zou heel raar zijn als er volstrekt nieuwe dingen in de begroting stonden. Die zijn op de een of andere manier al lang in de commissie geweest, dus het is ook veel doublure wat daar dan gebeurt. Voor ons mag dat afgeschaft worden. Dat spaart dan inderdaad tijd. De Regeling Grote Projecten wel of niet meer in de P&C-cyclus? Nou, mijn eerste verhaal zou bijna zeggen: dus niet, zolang het technocratiseert. Dat doen de rapportages van de Regeling Grote Projecten juist niet. Maar ik vind wel dat we even de definitie van een groot project moeten evalueren. Nu is het bijna zo: alles wat veel geld kost is een groot project. De vraag is of die definitie niet wat smal is. Dan gaat er gelijk zo'n hele rammel overheen, allerlei eisen waaraan voldaan moet worden. Bij het Waterprogramma zagen we al dat dat volstrekt onproductief was en alleen maar een heleboel extra werk veroorzaakte. Dus je moet ook opletten: het doel van het benoemen tot groot project was juist om periodiek ook op inhoud goed bijgehouden te worden als Staten. Ook daar zie je dat het de neiging heeft om te technocratiseren. Dat is niet de bedoeling. Dus ik zou wel nog eens even naar de definitie van een groot project kijken. Wij moeten daar als Staten zelf denk ik ook wat discipline in hebben, om niet bij alles te gillen dat het een groot project is. Volgens mij hebben we ook nog een keer afgesproken dat we iets van een IPML, maar dan voor deelnemingen, zouden maken. Een aantal grote projecten is eigenlijk een deelneming. Met het risico van een discussie: we hebben MAA als groot project gedefinieerd, maar eigenlijk is het gewoon

een deelneming. Dus het loopt ook wel een beetje door elkaar. Als je het dan hebt over de P&C-cyclus, dan zie je dat over een aantal deelnemingen best uitvoerig gerapporteerd wordt, maar over een aantal deelnemingen eigenlijk ook helemaal niet. Ik vind daar ook niet zo heel veel eenduidigheid in zitten. Het viel met name op in de vorige Statenvergadering bij de uitbreiding van dat fonds, dat venturefonds of zo. Ik ben even de naam kwijt. Wij realiseerden ons toen: hebben we eigenlijk enig idee wat die doen met ons geld? Dat is ook een deelneming, terwijl we over andere deelnemingen zo ongeveer hele dagen hier vergaderen. Dus ik zou eigenlijk dan ook misschien een onderscheid willen gaan maken tussen deelnemingen en 'wat willen we daar nou van weten?' – dat kan in een soort IPML-achtige vorm of zo, dat weet ik niet; dat moeten we maar even bekijken – en echt grote projecten die we daarnaast ook goed gerapporteerd willen krijgen. Misschien moet dat nog een keer wat uitgezuiverd worden.

De voorzitter: Mevrouw Depondt, kunt u afsluiten?

Mevrouw Depondt-Olivers (CDA): Ik ga nu afsluiten. VPPS. Ik snap inderdaad wel: waarom moet dat terug naar VPPS? Die krijgt alles op haar bord 'gemiept' zo langzaamaan. Als het dan toch moet, periodiek informeren van de Controlemmissie vind ik dan wel voldoende. Vanuit het Presidium zit er al iemand in VPPS. Er zou van hieruit ook nog iemand ... Ja, dan moet je je langzaamaan af gaan vragen wat dan de toegevoegde waarde daarvan is.

De voorzitter: Dank u, mevrouw Depondt. Mijnheer Wetemans.

De heer Wetemans (oos limburg): Ja, een vraag aan mevrouw Depondt. U zei: het zou wel goed zijn om een midterm review door het College te laten geven. Maar zou het ook niet goed zijn dat de Statenonderzoeker in dit geval ook kijkt of dat wat het College aandraagt – dan bedoel ik niet politiek, maar gewoon naar de feiten kijkend – klopt en dat hij ook een oordeel geeft over dat wat het College allemaal gepresteerd heeft?

De voorzitter: Mevrouw Depondt.

Mevrouw Depondt-Olivers (CDA): Ja, maar dat moet de Statenonderzoeker zo meteen zelf maar beantwoorden. Volgens mij doet hij dat al bij de begroting en de jaarstukken, de voorjaarsnota en de najaarsnota, dus ik denk dat u al op uw wenken bediend wordt.

De heer Wetemans (oos limburg): Ja, in ... Sorry, voorzitter.

De voorzitter: Oké.

De heer Wetemans (oos limburg): Ja, maar ik bedoel eigenlijk het hele spectrum. De Statenonderzoeker kijkt natuurlijk naar de jaarrekening, maar heeft niet alle onderdelen even goed onderzocht. Ik zou het heel fijn vinden als de Statenonderzoeker gewoon ook uit eigen initiatief ... Wij geven hem ook opdrachten om bepaalde onderzoeken uit te voeren. Ik zou het fijn vinden als hij ook uit eigen initiatief kijkt: waar zitten de pijnpunten en kan ik daar iets over zeggen?

De voorzitter: Mevrouw Depondt.

Mevrouw Depondt-Olivers (CDA): Nee, daar ben ik het eigenlijk ten principale niet mee eens. Dat heeft niks met de Statenonderzoeker te maken. Ik vind dat ook wij vanuit onze rol acteren vanuit het principe 'controle is goed, maar vertrouwen is beter'. Dat wil niet zeggen dat je niet controleert, maar

dat betekent wel dat je vrij specifiek afspreekt wanneer je dat wel en wanneer je dat niet doet. Wij hebben een aantal vaste momenten en documenten waar de Statenonderzoeksfunctie dat standaard doet. We kunnen elk jaar zelf aangeven als Staten welke onderwerpen we ook nog onderzocht willen hebben. De Rekenkamer onderzoekt dingen. Ik denk dat we ruimte genoeg hebben om als wij ook maar enigszins denken dat iets onderzocht zou moeten worden dat in opdracht bij de Statenonderzoeker weg te leggen en ook om de Statenonderzoeker tegen ons allen en zichzelf te beschermen ... Een Statenonderzoeker die op eigen initiatief gaat denken 'laat ik dat nou eens op eigen initiatief gaan onderzoeken, wat leuk' lijkt me niet zo'n handige zet.

De voorzitter: Mijnheer Wetemans, de laatste vraag alsjeblieft.

De heer Wetemans (oos limburg): Ja. Het lijkt me hartstikke goed als een Statenonderzoeker – die zit dicht bij de bron, heeft veel contacten met de ambtenaren – denkt: goh, het lijkt me interessant daar eens naar te kijken. Ik kan me voorstellen; uw fractie is natuurlijk een stuk groter en heeft veel meer middelen om zaken te onderzoeken, maar er zijn fracties die heel beperkt zijn in het onderzoeken van bepaalde zaken. Daarom zou het mooi zijn ... We willen natuurlijk allemaal, alle fracties die hier zitten, de feiten kennen. Het gaat om het verzamelen van feiten. De interpretatie van feiten, de politieke interpretatie, kunnen we zelf doen. Het is natuurlijk hartstikke goed als die feiten voor iedereen gelijk zijn, dat bijvoorbeeld u niet een voorsprong heeft wat betreft feitenkennis omdat u bijvoorbeeld in de coalitie zit.

De voorzitter: Mevrouw Depondt.

Mevrouw Depondt-Olivers (CDA): Ja, nou daagt u me toch echt uit. Volgens mij hebben wij in Nederland een democratisch systeem waarin kiezers één keer in de zoveel jaar – normaal vier jaar, maar helaas wat sneller de laatste tijd – naar de stembus gaan en dan bepalen wie waar komt te zitten, in welke aantallen per partij. Dan heb je grotere partijen en kleinere partijen. Daar kun je van alles wat vinden. Ik vind daar ook van alles van, maar dat is de werkelijkheid. Ik ben het helemaal met u eens dat iedereen over dezelfde informatie moet kunnen beschikken. Dat mag naar partijgrootte niks uitmaken. Wat wel uitmaakt is als de kiezer heeft bepaald dat er een heel kleine partij is, dat dan vervolgens een heel systeem moet worden ingericht op het feit dat die kleine partij niet in staat is om bepaalde dingen zelf uit te zoeken. Dat gaat mij nou echt te ver. Dan haal je eigenlijk het hele principe van een democratisch stelsel een beetje overhoop. Dus ik zou mijnheer Wetemans uit willen dagen om bij de volgende verkiezingen ervoor te zorgen dat hij minstens met vijf zetels hier aan tafel zit.

De voorzitter: Mijnheer Wetemans, dat was de laatste vraag, heb ik u zojuist gezegd. We stoppen. Daar kunnen we een eindeloze discussie over gaan voeren, maar dat is hier niet aan de orde. Nee, we stoppen. We gaan verder. Mijnheer Nijskens, aan u het woord.

De heer Nijskens (VVD): Ja, voorzitter. Ik zal nog even wat toevoegen, proberen toe te voegen. Ik ga even beginnen met de Regeling Grote Projecten. Ik denk dat die P eerder voor 'politiek gevoelig' staat dan voor 'project'. Dat sluit ook een beetje aan bij de opmerking van mevrouw Depondt. Ik denk dat we daar inderdaad een keer kritisch naar mogen kijken: bereiken we met deze regeling wat we beogen en voldoet eigenlijk ook alles wat we erin stoppen? Naar aanleiding van de opmerking van mevrouw Schuurman over de soort P&C-producten; dat zou inderdaad wel helpen, dat we het met betrekking tot het karakter van een product ook onszelf aanrekenen dat we het product op die manier lezen. Maar wij lezen natuurlijk een product in de volledige bandbreedte die we maar kunnen bedenken. Als we de jaarrekening lezen als een verantwoordingsproduct en niet direct ook als een beleidsveranderend product, dan helpt dat al. Als we bij de voorjaarsnota vooral bekijken of dat de

belangrijke dingen zijn die wij in de begroting opgenomen willen krijgen en we ons ook tot die taak beperken, helpt dat ons en helpt dat de organisatie. Als we bij de begroting bijvoorbeeld vooral beschouwen of de relevante dingen ook echt geland zijn, dan helpt dat ook, ook dat we niet over wat allemaal ... Dat niet iedereen probeert één of meerdere moties binnen te halen, een stukje scoringsdrang. Terugkijkend op de evaluatie had ik eigenlijk het liefst nog een optie D erbij gehad. Dat is een algemene beschouwing van de begroting als een soort ijkpunt, een soort voorlopige vaststelling, zodat het geld in ieder geval naar de jaarwisseling ook beschikbaar is voor uitgaven en dat we dan qua inhoud veel dieper kunnen discussiëren per programma. Dat kan dan in de afzonderlijke commissies. Dat hoeft niet eens per se in het voorgaande boekjaar, maar dat kan ook kort in het begin van het boekjaar. Wat je daarmee bereikt is dat PS veel inhoudelijker kijkt naar ieder programma in de begroting en gewoon de tijd neemt om ook ieder programma tot zich te nemen en van commentaar te voorzien. We doen natuurlijk het hele jaar door begrotingswijzigingen. We stellen de begroting vast en doen net alsof dat het heilige punt is. Het moet en het zal, ik weet niet wat, terwijl we eigenlijk bijna in iedere Statenvergadering begrotingswijzigingen krijgen en die ook gewoon vaststellen of zelfs voorlopig vaststellen, maar die moeten een keer landen in een voorjaarsnota of najaarsnota, of in de begroting zelf, weet ik waar. Dan halen we het werk wat uit elkaar en dan geven we eigenlijk ook alle woordvoerders en portefeuillehouders de kans om voor hun plannen te strijden en die te verdedigen. Die optie staat er niet bij. Dus zal ik moeten kiezen uit de drie die er wel staan. Dan zou ik willen gaan voor keuze C, omdat ik echt denk dat behandeling in de commissie meerwaarde heeft, zodat je juist in de begrotingsbehandeling veel beschouwender kunt kijken als de andere zaken zijn gedaan. Het nadeel van het indicatorenstuk is al aangehaald: het loopt bijna altijd te ver achter om al te kunnen beoordelen hoe beleid uitwerkt, omdat die gegevens er gewoon nog niet zijn en omdat beleidszaken ook pas in de toekomst tot een outcome leiden, zoals mevrouw Schuurink opmerkte.

De voorzitter: Mijnheer Sol, u heeft een vraag voor mijnheer Nijskens, neem ik aan.

De heer Sol (GroenLinks): Ja. Dank u, voorzitter. Ik liet u gewoon even uw verhaal afmaken, maar ik werd wel getriggerd door uw opmerking over 'de jaarstukken niet als beleidsveranderend lezen'. Kunt u iets meer zeggen over hoe ik dat zou moeten duiden? Ik kan me niet voorstellen dat het de bedoeling is ... Stel, een praktisch voorbeeld: we constateren dat de uitgifte van SPUK's behoorlijk achterloopt. Daar hebben we uit geconcludeerd dat we er verstandig aan doen om toch iets van een soort liquiditeitsplanning te maken voor dat soort budgetten. Vindt u dat dan een beleidsverandering waartoe we niet meer zouden moeten kunnen besluiten?

De heer Nijskens (VVD): Nou, voorzitter, in dit voorbeeld vind ik dat niet. Dan kun je er gewoon toe besluiten, want dan is het ook een gevolg van verantwoording en controle. Het College geeft via de jaarrekening aan: het lukt niet om de SPUK's weggezet te krijgen. Nog los van dat wij als PS weinig invloed hebben op waar het geld dan naartoe gaat. Misschien wel in de volgorde, dat we kunnen prioriteren. Maar dat zie ik dan niet als een beleidswijziging zoals die soms wordt voorgesteld in een jaarrekeningvergadering. Met name het voorbeeld dat u noemt is een stuk verantwoording, vanuit die verantwoording een verbetering inzetten. Dat is eerder een technische beleidswijziging dan een inhoudelijke beleidswijziging. Tenminste, als ik uw vraag goed begrepen heb.

De voorzitter: Mijnheer Sol.

De heer Sol (GroenLinks): U heeft de vraag denk ik wel goed begrepen, maar misschien kunt u een voorbeeld geven van wat u dan wel een beleidsmatige ... Ik kan me niet herinneren in ieder geval dat we in de bespreking van de jaarstukken bijvoorbeeld de beleidskaders opnieuw ter discussie hebben

gesteld. Ja, dat zou in ieder geval een evident voorbeeld zijn. Maar volgens mij is dat niet aan de orde.

De voorzitter: Mijnheer Nijskens.

De heer Nijskens (VVD): Ik ben niet zo diep in de stukken gedoken dat ik nu alle moties kan opnoemen die in elk geval niet vanuit verantwoording vanuit de jaarrekening zijn opgesteld en wel bij de jaarrekening zijn ingediend. Daar duid ik meer op, dat er weer nieuwe wensen, nieuwe politieke wensen, los van de verantwoording, toch ingediend worden. Dat mag, maar daarmee vertroebelen we zelf ons beeld, waarover we nu zeggen: het wordt te breed, het wordt te technocratisch en we snappen niet of het gaat over verantwoording, beleid of begroten naar de toekomst. Dank. Het CDA heeft zo de Monulisa binnengeharkt.

De voorzitter: Mijnheer Sol.

De heer Sol (GroenLinks): Ja, dan ... Ik wil dit wel scherp hebben. Wat u dan eigenlijk zegt is: er zou aan het resultaat van de jaarrekening geen nieuwe bestemming mogen worden gegeven, anders dan bijvoorbeeld een dotatie aan de algemene reserve. Is dat wat u zegt?

De voorzitter: Mijnheer Nijskens.

De heer Nijskens (VVD): Dat zou op zich een heel mooie zijn, als we dat zouden besluiten. Dat helpt. Dat geeft duidelijkheid. Dat geeft ook ruimte bij het vaststellen van de komende begroting, want het geld is dan niet weg. Wat nu vaak gebeurt ... Het College doet dat ook, hè? Dan moeten wij een opletten bij de bestemmingsvoorstellen. Daar worden ook wensjes ingevuld. Daar kan PS op dat moment natuurlijk iets van vinden ... Daarmee lokken ze natuurlijk ook uit dat PS eigen wensjes indient. Als ik vanuit de inbreng van mevrouw Schuurink concludeer dat dat vertroebeling geeft van de P&C-cyclus moet je dat gewoon niet willen. Dan wacht je maar op je beurt. Die beurt komt. Die komt dan bij het vaststellen van de begroting. Dus eigenlijk zeg ik: ja, zuiver fiscaal of financieel, hoe je het wil zeggen. Wat over is in de jaarrekening gaat naar de algemene reserve, punt.

De voorzitter: Mevrouw Depondt.

Mevrouw Depondt-Olivers (CDA): Maar vindt de heer Nijskens dan ook dat dat ook voor GS geldt? Bij de jaarstukken zitten ook al allerlei bestedingsvoorstellen van het jaarresultaat van GS. Wenn schon, denn schon, zou ik zeggen. Wat vindt u daarvan?

De voorzitter: Mijnheer Nijskens.

De heer Nijskens (VVD): Dat zei ik al. Daarom heb ik het ook zelf als voorbeeld genoemd. Juist omdat GS het doet, nodigen ze PS uit om hetzelfde te doen. Dus eigenlijk zeg ik: ja. Dan moet GS maar met een apart voorstel komen. Dat is gewoon handig. Daarom lukt het GS ook om het zo te doen. Op het moment dat er geld is en iedereen is in een vrolijke stemming, dan is het: oké, daar, daar, zus. En dan blijft er nog geld over voor de algemene reserve. Maar zo gaat het natuurlijk wel, hè? Zo gaat het wel.

De voorzitter: ... [microfoon staat uit]

De heer Zeedzen (BBB): Ja, wat kan ik hier nog op zeggen? Ik ken de heer Nijskens als iemand die de Gedeputeerde vaak goed beschermt en zo hoort dat ook. Ik vind dit wel een leuke. Ik kan me er trouwens helemaal in vinden. Ik vind de reserve ... Hier zijn we goede medestanders. Nou, dan ga ik ook even in op de vragen die gesteld zijn. Structureel ... Heel veel is al gezegd, dus er zal misschien wat dubbeling in zitten, maar ik kan het niet allemaal zo goed analyseren. Wat is te verbeteren of te actualiseren? Ja, wij zijn vooral op zoek naar sturingsinformatie en minder tekst. Mevrouw Depondt noemt het technocratisch. Ik noem het gewoon veel en wollig en soms is het een beetje van: ja, wat lees je hier nu en wat probeer je ons daarmee te laten zien? Dus echt sturingsinformatie. Dat de indicatoren twee jaar achterlopen is een gegeven, maar moeten we ons daar dan bij neerleggen? Ik vind dat wel moeilijk. Op zoek naar eenduidige drempels en definities is denk ik een belangrijke. Wat ontbreekt er of wat schrappen we of vereenvoudigen we? Ik zie heel veel doublures in documenten, tussen de opvolgende documenten die je krijgt, maar ook tussen de jaarstukken, de begroting. Volgens mij kunnen we daar volstaan met verwijzingen naar het vorige document en dan alleen wijzigingen aangeven. Dan wordt het document weer wat summierder. Wij zijn wel een heel erge voorstander van behandeling in de commissies, maar we hebben ook gezien dat een ESA- en een LEO-behandeling apart gewoon niet werkt. Dus ik zou er echt voor willen pleiten om dat samen te voegen en dan liever twee sessies gecombineerd, als dat nodig is – het liefst niet, maar als dat nodig is wel – dan twee separate discussies te houden. Technische vragen vooraf stellen; daar ben ik zeker een voorstander van, maar die moeten niet het politieke debat in de weg gaan zitten. Dat moet niet een doel op zichzelf worden. Monitoring beleidskaders. Ja, wat ons betreft zien we dat nog te weinig terug. Ik denk dat dat ook weer met die indicatoren te maken heeft in de najaarsnota en de jaarstukken: hoe verhoudt zich dat nu tot de doelen die ons gesteld hebben in het beleidskader? Daar zijn er goede intenties en daar zitten we ook op de goede weg, maar ik zou daar nog wel een versnelling op prijs stellen. P&C versus RGP. Nou, daarnet werd de P 'politiek gevoelig' genoemd. Ik zou de R willen veranderen. In plaats van 'grote projecten' zou ik willen zeggen 'risicovolle projecten'. Als je binnen een bepaalde bandbreedte komt, waar je met elkaar een risico hebt geïnventariseerd, dan komt die gewoon op een bepaalde lijst waar je meer aandacht aan besteedt. Dat is heel logisch. Daar ook een escalatieregel inzetten: wat gebeurt er en wat is een PS-beslismoment? VPPS. Ik ben het ermee eens dat VPPS daar een rol in kan spelen, maar denk dat wij als Controlemcommissie denk ik beter gepositioneerd zijn om dat zelf te doen. VPPS mag best weleens een keer bij ons komen aansluiten dan als ze dat willen. Daar wil ik het voor nu bij laten. Dank je wel.

De voorzitter: Dank u, mijnheer Zeedzen. Dan geef ik nu het woord aan de Gedeputeerde. O, mevrouw Schuurding.

Mevrouw Schuurding (PvdA): Ja, ik heb inderdaad even een vraag over de rol van VPPS. Ik had deze ook aan iemand kunnen stellen moet ik heel eerlijk zeggen. Ik heb het in mijn eigen bijdrage een beetje overgeslagen. U zegt net: wij zijn misschien zelf als Controlemcommissie beter in de positie om zo'n voorstel te maken. Maar dat betekent natuurlijk dat we het dan ook echt zelf moeten gaan maken. Ik denk dat daar ook een beetje de rol van VPPS om de hoek komt. Zij zijn bezig met een aantal plannen voor werkwijzen in PS. Hoe ziet u dat voor u als wij dat zelf moeten gaan doen? Ik zie niet direct hoe we dat vorm zouden gaan geven.

De heer Zeedzen (BBB): Ja, wat ik vooral zie is dat VPPS al overbelast is met een waslijst aan zaken die daar nog aangepakt moeten worden. Dus als we iets willen, dan betekent dat dat op onze schouders terechtkomt. Dat ben ik met u eens. Ik was voornamelijk getriggerd ook door de heer Hermans, die dat volgens mij opbracht. Ik dacht: op zich is het wel heel logisch. Of het de meest efficiënte manier is, dat weet ik niet. Dat ben ik met u eens. Maar ja, soms zijn efficiëntie en effectiviteit niet hetzelfde.

De voorzitter: Dank u. Dan geef ik nu het woord aan de Gedeputeerde. Graag een reactie op de commissie en de interne memo die voorligt. Aan u het woord.

Gedeputeerde Satijn: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Volgens mij is in uw commissie ook gevraagd om een reflectie – althans, zo heb ik dat begrepen – van de Statenonderzoeker. Volgens de goede volgorde zou dan eerst de Statenonderzoeker aan het woord komen voordat het College aan het woord komt.

De voorzitter: Aan u het woord, mijnheer Bodewitz.

De heer Bodewitz: Ja, dank u, voorzitter. Ja, ik wil eigenlijk ook even reageren op de discussie die met name aan de overzijde plaatsvond. Ik voel me wel vereerd, mijnheer Wetemans, dat u mij een steeds belangrijkere rol wil toekennen. Wat ik in ieder geval heb gemerkt in de twee en een half jaar dat ik hier werkzaam ben, is dat ik aanvankelijk alleen Statenonderzoeker was, dat dat op een gegeven moment te veel werd en dat ook te veel werd uitbesteed. Dat is de reden dat wij Lieke Devue hebben aangenomen. Je ziet nu – in deze vergadering staat ook de onderzoeksagenda op het programma – dat we eigenlijk alweer helemaal vol zitten. We hebben echt zitten sleutelen en zoeken naar mogelijkheden om alle analyses en onderzoeken af te kunnen ronden dit jaar. Dat programma zit redelijk vol. Dus ik voelde me ook eigenlijk wel aangesproken door de opmerking van mevrouw Depondt, om vooral ook kritisch te zijn welke onderwerpen u ons laat analyseren en onderzoeken. Als je alles wil laten onderzoeken, dan ben ik het met u eens, mijnheer Wetemans: dan kun je er wellicht nog drie of vier mensen bij gaan zetten. Ik weet niet of dat de bedoeling is. Dan uw opmerking over het zelfstandig initiëren van analyses en onderzoeken. Als ik dat zou gaan doen, denk ik dat ik me heel snel op glad ijs ga begeven. Dan ga ik eigenlijk zelf bepalen welke onderwerpen ook politiek van belang zijn. Ik vraag me af of ik dat moet doen. Ik denk dat mijn tijd hier dan vrij snel is geteld. Dus ik denk dat ik dat niet moet doen. Ik moet gewoon onafhankelijk blijven adviseren, onafhankelijk van GS, directie en ambtenaren, dat ik op basis van de feiten conclusies moet trekken. Dan naar de Regeling Grote Projecten. Daar had u het ook over, mevrouw Depondt. Daar staat vrij nauwkeurig omschreven wanneer wij een project als groot project kunnen beschouwen. Maar wat we natuurlijk de afgelopen jaren hebben gemerkt, is dat te pas en te onpas allerlei projecten als groot project worden beschouwd. Misschien is het goed, voordat besloten wordt tot een groot project, om eens goed te kijken naar die definitie. Dat kan juridisch complex zijn. Het kan gaan om grote bedragen. Het kan risicovol zijn. Maar ik denk dat PS zich vooral moet afvragen of er behoefte is aan behandeling buiten de P&C-cyclus, want daar gaat het eigenlijk om. Dat is een groot project. Als je zegt 'dit is te complex of te groot om het alleen in de P&C-cyclus aan de orde te stellen', dan snap ik dat het een groot project is. Maar nogmaals, onze tijd is ook beperkt. Vooral ook de vraag aan jullie om daar kritisch naar te kijken. Dat zijn mijn opmerkingen. Dank u, voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Wetemans.

De heer Wetemans (oos limburg): Ja, ik wil toch heel even reageren. Ik denk inderdaad dat u en uw assistente omkomen in het werk. Nou ja, het is toch een collega? Nou ja, mij werd verteld dat zij nog geen Statenonderzoeker is. Vandaar dat ik 'assistente' zeg. Maar het is niet denigrerend bedoeld, zeker niet naar de vrouwelijke ... Maar u zei: stel, ik ga zelf dingen onderzoeken, dan zou ik me snel op glad ijs begeven. Ik denk dat dat voor de oude politieke partijen wel geldt, maar eigenlijk zouden feiten niet relevant mogen zijn. Als u, het kanariepietje van de Staten, dingen kunt signaleren, van 'hier gaat het eventueel mis' en als u dat puur op feitenbasis doet, dus niet politiek gekleurd ... Waarschijnlijk zal dat niet positief uitpakken voor een Collegelid of voor het hele College. Dat zou niet

uit moeten maken. Jullie zouden eigenlijk alleen naar de feiten hoeven te kijken. Omdat jullie dicht bij het vuur zitten, zouden jullie ook beter kunnen waarnemen waar het eventueel misgaat. En inderdaad, ik denk ... VPPS heeft besloten dat de fractiefinanciering enorm uitgebreid wordt. Van dat geld zou makkelijk nog een aantal Statenonderzoekers aangenomen kunnen worden. Dan zouden wij ons niet hoeven te beperken. Dan zou er gewoon veel meer gedaan moeten worden. Ik vind het verschrikkelijk als er inderdaad een Statenonderzoeker aangesproken zou worden omdat hij feiten weergeeft die politiek gevoelig liggen of niet gewenst zijn. Dat zou eigenlijk niet moeten gebeuren.

De heer Bodewitz: Ja. Misschien toch even, voorzitter ...

De voorzitter: Mevrouw Schuurding.

Mevrouw Schuurding (PvdA): Ja, voorzitter, ik luister naar de heer Wetemans en ik heb het gevoel dat we langzaam een andere vraag aan het bespreken zijn dan die die eigenlijk voorligt. Uiteindelijk ... Op het moment dat de Staten behoefte heeft aan informatie, kunnen wij die opvragen en kunnen we kiezen via welke methode we dat graag willen ontvangen, of dat via de Statenonderzoeker gaat of iets anders. Maar dat is natuurlijk wel in die zin vraaggestuurd. Dus als u behoefte heeft aan informatie kunt u die vraag op tafel leggen op het moment dat we dat bespreken. Maar dat is volgens mij iets anders dan wat we nu op de agenda hebben staan. Misschien moeten we dat dan ook even ... Misschien zouden we dat apart moeten agenderen of straks bij het onderzoeksprogramma even verder moeten bespreken.

De heer Wetemans (oos limburg): Ja, voorzitter. Ja, ik ben het met u eens. Dit gaat wat verder dan dat wat ... Maar het heeft er wel zijdelings mee te maken. De Statenonderzoeker vraagt ook wat wij vinden, wat wij aan onderzoek aan hem voorleggen. Maar misschien is het een goed idee om dat een keer ten volle bij een ander agendapunt te bespreken of te agenderen.

De heer Bodewitz: Nog even een heel korte opmerking in de richting van mijnheer Wetemans. Mijn Bijbel, zou u kunnen zeggen, is het Statuut Statenonderzoeksfunctie. Daarin staat dat u als Provinciale Staten mijn klant bent. U bepaalt ook wat ik doe. Als ik dat zelf ga doen, dan doe ik eigenlijk iets wat ik niet mag. Eigenlijk zijn jullie mijn klant en jullie bepalen waar ik aan ga werken.

De voorzitter: Dan geef ik nu het woord aan de Gedeputeerde. Aan u het woord.

Gedeputeerde Satijn: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Ook dank aan uw Staten voor de reflectie op het stuk van de Griffie, waarvoor ook onze dank aan de Griffie, om de P&C-cyclus aan u voor te leggen met het verzoek daar eens kritisch op terug te kijken. Dat doen wij als College zelf ook. Ook wij zijn met het cluster Financiën in gesprek over hoe de afgelopen P&C-cyclus eruit heeft gezien. Ik denk dat de beelden zoals die hier door de aanwezige fracties zijn gedeeld zeer herkenbaar zijn, ook voor het College. Het kan niet zo zijn dat als je een begroting met elkaar gaat bespreken en je stelt technische vragen, dat als je een commissievergadering hebt die technische vragen niet beantwoordt zijn. Dat bemoeilijkt enorm op dat moment het gesprek in een commissie, waar je toch politieke duiding wil geven aan datgene wat voorligt, cijfermatig, maar ook woordelijk onderbouwd. Ik kan er in die zin kort over zijn, voorzitter. Ik heb gehoord waar het schuurt, waar ook de wensen zitten van deze commissie. Ik wil eigenlijk toezeggen dat ik naar aanleiding van iedere bijdrage die hier door iedere fractie is gedaan een brief ga opstellen naar u, met wat ons beeld is hierover, en dat we met de Griffie komen tot een voorstel over hoe we dat met elkaar kunnen gaan doen. Ik kan me herinneren inderdaad; de vorige keer is ook nog de suggestie gewekt in deze commissie – volgens mij was dat nog mevrouw Berghorst toen als vertegenwoordiger van de PvdA – van: goh, moeten we ook niet

kijken naar die methodiek? We hebben bij de vorige P&C-cyclusevaluatie ook echt gesproken over: hoeveel tijd geven we elkaar om die P&C-cyclus op een goede manier te kunnen behandelen en hoeveel tijd geven we daarmee ook het ambtelijk apparaat om ervoor te zorgen dat u kwalitatieve informatie gaat krijgen? We hebben ons er bij de vorige cyclus al over verwonderd dat we de begroting behandelen op hetzelfde moment als dat we de voorjaarsrapportage en de najaarsnota behandelen. Als je daar van een afstandje naar kijkt, is dat best bijzonder, maar we doen het wel. We doen het ook ... Dat heb ik heel goed gehoord. Daar bent u kritisch op en wij ook. Het gaat niet alleen over de grafische weergave en de indicatoren, waar we elkaar regelmatig over spreken, maar het gaat ook om de kwaliteit van de tekst die wordt aangeleverd, maar ook de hoeveelheid informatie die gedeeld wordt. Ik ben het helemaal met u eens, ik ben het eens met alle commissies die daarover zijn begonnen: meer gegevens betekent niet betere informatie. Dat is zeker ook voor ieder lid van Provinciale Staten van belang, die natuurlijk een zelfstandige afweging wil maken over hoe deze Provincie ervoor staat en die vanuit een controlerende rol daar ook echt tot een conclusie moet kunnen komen. Ik heb daar heel veel waardevolle opmerkingen over gehoord. Uiteindelijk is het natuurlijk wel zo, voorzitter, dat het aan uw Staten is hoe u dat met elkaar gaat doen. De suggesties die we hier gehoord hebben zijn ook geen nieuwe suggesties, zoals mevrouw Depondt al zijn. We hebben inderdaad ... We hebben niet afgesproken, maar wel toegezegd dat we inderdaad gaan kijken naar de lijst van deelnemingen, om daar een andere rapportage voor te maken, maar uiteindelijk gaat u er natuurlijk over welke rapportage u wilt terugzien en of u dat al dan niet als een groot project wilt laten terugkomen. Daar heb ik hier ... Het is een apolitieke commissie. Ik heb ook wel gehoord dat daar natuurlijk af en toe politiek op gestuurd kan worden. Dat is natuurlijk ook aan de Staten, want de Staten is ook politiek. Zo simpel is het gewoon. Maar de reflectie van uw Staten dat u niet altijd op tijd de informatie heeft gekregen rondom die Statencommissies, wringt heel erg bij het College. Wij wilden u namelijk juist in staat stellen om goed geïnformeerd het gesprek met elkaar aan te kunnen gaan, niet alleen met elkaar, maar natuurlijk ook met ons, omdat u ons ook controleert. Dat wil ik graag in die brief ook toelichten, hoe wij dat zien, in de hoop dat we snel kunnen komen tot een conclusie hoe we dat met elkaar gaan doen. Ook overigens over die rapportages. Daar wil ik ook heel duidelijk in zijn. Ook daar zien we dat er natuurlijk best veel tijd in gaat zitten, ook van het ambtelijk apparaat. Alles wat gevraagd wordt, leveren we natuurlijk, maar ik denk ook dat we met elkaar de balans moeten zoeken: wat leveren we nu echt aan? Ik kan me niet aan de indruk onttrekken dat we ook weleens wat zaken aanleveren op uw verzoek. Ik denk ook dat we elkaar scherp moeten houden in de politieke afspraken die we met elkaar maken, als er iets gevraagd wordt, wat dat voor implicaties kan hebben voor de uiteindelijke behandeling van bijvoorbeeld de voortgangsrapportages in de P&C-cyclus of de begroting zelf. Dat is mij en het College een behoorlijk lief ding waard. **Voorzitter, dus ik doe de toezegging dat het College binnen vier weken met een brief gaat komen.** Dan hoop ik in ieder geval dat we bij de volgende Controlecommissie daar met elkaar nog het gesprek over kunnen voeren. Nogmaals, ik denk dat het goed is dat we met elkaar aan het stuur blijven zitten over de informatie die u krijgt, maar ook die wij aan u moeten verstrekken, uiteraard met ondersteuning van ons apparaat. Tot zover. Ik zag dat er vragen waren.

De voorzitter: Mevrouw Depondt.

Mevrouw Depondt-Olivers (CDA): Ja, op zichzelf: prima. Ik zou wel nog even de vraag willen neerleggen bij de Gedeputeerde: de voorjaarsnota, de najaarsnota en de begroting zijn van oudsher van die beleidsmomenten geweest, zal ik maar zeggen, voor de Staten. Dan is er inderdaad de vraag: wat zijn we daar aan het doen? Gewoon vragen over de begroting aan het stellen, algemene beschouwingen aan het houden of iets daartussenin? De vraag aan GS is: zou u daar dan ook wel in mee kunnen nemen hoe u dan zelf die positie van de Staten op die twee momenten in het jaar ziet? Kijk, als de stukken nog verder getechnocratiseerd worden, dan krijg je óf een heel technische

discussie, maar dan heb je geen politiek-bestuurlijk debat meer in de Staten en dan grijpt PS zelf de kans wel om dat te doen ... Dus de vraag aan het College: weegt u dat ook mee in dat hele verhaal? Anders wordt het een technische beoordeling van een cyclus, terwijl wij ook heel erg op zoek zijn naar momenten waarop wij politiek-bestuurlijk met elkaar het debat kunnen voeren.

De voorzitter: Mevrouw Smeets.

Mevrouw Smeets (SP): Ja, dank u, voorzitter. Ik ben blij dat de Gedeputeerde zegt dat er een brief komt. Ik ben alleen even aan het duiden: wat voor soort brief is dat dan? Waar gaat dat dan precies over? Zeker ook omdat wij volgens mij wel vandaag met elkaar tot een conclusie moeten komen over hoe we die P&C-cyclus van 2026 met elkaar willen inrichten. Dus het gaat met name denk ik dan over de suggesties richting toekomst, waar GS een reflectie op wil geven, maar welke vorm we kiezen voor 2026 is volgens mij iets wat we wel vandaag met elkaar moeten besluiten. Ook hoe we dan invulling aan die evaluatie met elkaar geven. Dus is het input voor de evaluatie en nemen we dan de volgende keer een besluit over hoe we dat gaan doen, of dat nou de Controlemcommissie is of VPPS? Ik zit daar even naar te zoeken. Dan de rapportages van de Regeling Grote Projecten. Daar heeft u ook op gereflecteerd. Ik denk dat het ook gewoon heel slim is als we met elkaar gaan kijken: voldoet die Regeling Grote Projecten? Ik heb daar eerder natuurlijk ook al vaker aan gerefereerd in de inhoudelijke commissies. Moeten we niet die Regeling Grote Projecten weer eens tegen het licht houden. De rapportages op deelnemingen zijn nu natuurlijk zo in de P&C-cyclus verankerd. Ook daar hebben we vanuit SIS 4.0 het al vaker over gehad in een IPML-structuur. Ik zie dat wel even als een gelaagdheid, die uiteindelijk natuurlijk wel landt ook in die P&C-documentatie. Ja. Ik ben wel benieuwd hoe we dat allemaal gaan doen.

De voorzitter: Mijnheer de Gedeputeerde.

Gedeputeerde Satijn: Ja. Als ik met instemming van mevrouw Depondt met de laatste opmerking van mevrouw Smeets mag beginnen: het is ook bedoeld vanuit het College om een bijdrage te leveren aan deze evaluatie. Zoals ik al zei, we zijn zelf ook begonnen om met het cluster te spreken over: hoe verloopt die P&C-cyclus nou, zowel kwalitatief als kwantitatief? We zien namelijk ook wel – dat hebben we niet bij de vorige Controlemcommissie gezegd, maar bij de vorige evaluatie – dat die timing cruciaal is en ook heel erg dichtgetimmerd zit, als u het aan mij vraagt. Dat levert altijd spanning op du moment dat er iets schuift in de planning. Dat zou niet zo moeten zijn, als u het aan ons vraagt. Dus de bijdrage die wij willen leveren met die brief is een bijdrage aan die evaluatie, inderdaad om te komen, vrij snel, tot een conclusie over hoe we het in de toekomst met elkaar willen gaan doen. Daar zit bijvoorbeeld ook – dan ga ik weer langzaam richting mevrouw Depondt – de vraag in van destijds mevrouw Berghorst: zou je niet bijvoorbeeld met een kadernota-achtige vervanging moeten komen van die voorjaarsnota, dat je twee momenten hebt in het jaar, zoals je dat weleens vaker bij gemeenten ziet. Ik sluit me helemaal aan ... Ik wilde in mijn eerste reactie wat wegblijven van de politiek, maar ik ga daar nu toch naartoe. Ik snap die opmerking van mevrouw Depondt heel erg goed. Zo voelt het College dat ook. Als we heel eerlijk zijn en we kijken naar de laatste begrotingsbehandeling; het klinkt misschien wat gek als ik dat zo zeg, maar ik ga het toch zeggen: kijk, ook het College heeft gewoon echt behoefte aan een politiek debat over de richting van deze Provincie. Ik trek het maar even wat breder. Het is niet bedoeld als kritiek. Zo zou het uitgelegd kunnen worden. Dat is het zeker niet. Maar dat missen wij af en toe ook, zowel in commissieverband als wanneer het gaat over die algemene beschouwingen. Mevrouw Boven zei in haar eigen bijdrage: hoe moet ik die vergadering nou precies zien dan? Ja, goed, dat is de invulling die de Staten eraan geeft. Maar nogmaals, dat gezegd hebbende met gevaar voor eigen leven, zou ik bijna willen zeggen: het politieke debat is ... Ja. Nee. Nou ja, goed, ik wil de heer Nijskens niet nog meer munitie geven

vandaag. Maar dat wordt wel gemist. Dat komt soms ook door de hoeveelheid informatie. Dat komt vaak ook door het moment van informatie. Vergist u zich niet, ik vind ook de individuele suggesties die wij krijgen, niet per se hier vandaag, voorzitter, maar ook op individuele basis ... Wij staan zeer ter beschikking, ook ons ambtelijk apparaat, voor uw Staten als er vragen zijn, als er verbetersuggesties zijn. Die nemen we ook allemaal mee. Dat vinden we ook belangrijk, want u bent de belangrijkste klant, zoals ik dat zojuist ook heb gehoord van de heer Bodewitz, als het gaat over de informatievoorziening. U moet het beleid van de Provincie Limburg vaststellen. Dat zullen we op sommige momenten toch iets meer moeten doen in een politieke context dan misschien in een cijfermatige context of in een kwalitatieve context. Dus dat was ook feitelijk de inzet die ik bedoelde met de evaluatie, waarmee ook wij een bijdrage wilden leveren aan uw Staten. Ik ga nog heel even, als het mag, mevrouw Schuuring ...

De voorzitter: Ja, van mij mag het.

Mevrouw Schuuring (PvdA): Ik heb even een vraag over wat u net zei. Ik weet niet of u verdergaat ...

Gedeputeerde Satijn: U kent mij. Ik ga gewoon verder.

Mevrouw Schuuring (PvdA): Ja, daarom. Nee, u had het net inderdaad over dat er behoefte is aan een politiek debat. Ik denk dat wij die opvatting delen. Maar specifiek als het gaat over de functie van de voorjaarsnota daarin: die was in het verleden natuurlijk veel meer kadernota-achtig. Dat was echt een heel dun document. Dat is in de nieuwe vorm van de P&C-cyclus met de voor- en de najaarsnota duidelijk uitgebreid en ook cijfermatig geworden. Bedoelt u daar dan mee dat u dat ook opnieuw wil evalueren?

Gedeputeerde Satijn: Ja. Het antwoord is: ja. Excuses, voorzitter. Via u. Het antwoord is: ja. Dat was feitelijk ook de suggestie die mevrouw Berghorst destijds deed. Maar dat zou ook consequenties kunnen hebben voor de totale planning van de P&C-cyclus en de voorbereiding daarop, zowel van ons, ambtelijk, GS als van PS. Dus ja, dat was inderdaad de bedoeling van die opmerking, voorzitter. Volgens mij zat ik in mijn afsluitende zin, zeer tegen de verwachtingen in van sommigen van u waarschijnlijk, dat we inderdaad die brief willen gebruiken als een bijdrage voor die evaluatie naar de toekomst toe, maar dat we er ook niet heel lang over willen doen. We zullen ons ook verstaan met de Griffie. U heeft terecht gezegd: u moet vandaag ook keuzes maken. Volgens mij slaat dat in ieder geval terug op de keuzes zoals die in in ieder geval de notitie van de Griffie staan. Maar we leveren heel graag een bijdrage als College aan de beeldvorming die u nu heeft, de bijdrage die u hier vandaag heeft geleverd en ons beeld daarop. Hopelijk dat we dan ook gezamenlijk kunnen voorkomen tot een vorm van een constatering of een conclusie over hoe we dat in de toekomst met elkaar willen doen. Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Depondt.

Mevrouw Depondt-Olivers (CDA): Ja, ik moet natuurlijk formeel naar het College reageren. Zou u het dan met mij eens zijn dat het in dit stadium te vroeg is om überhaupt te besluiten of we wel of niet iets bij VPPS neerleggen? De evaluatie van de P&C-cyclus is daarmee feitelijk nog niet afgerond. Die hoort dan hier op de agenda thuis. Vindt u dat ook?

De voorzitter: Mijnheer de Gedeputeerde.

Gedeputeerde Satijn: Mijnheer de voorzitter. Goed, uw commissie gaat natuurlijk over dat wat zij besluit. Als ze het efficiënt wil doen in het beeld van het College, dan zou ik het voorstel van mevrouw Depondt kunnen volgen.

De voorzitter: Mevrouw Smeets.

Mevrouw Smeets (SP): Ja, voorzitter, om het dan toch heel concreet te maken met elkaar: er worden hier een aantal zaken gevraagd aan de Controlemcommissie. Onder 1 en 2 zeggen we dan: we parkeren dat even. Onder 3 zeggen we: daarover, over een van die drie keuzes, neemt de commissie nu een besluit, want dan kan het ambtelijk apparaat dat ook inrichten voor in ieder geval 2026. Volgens mij moeten we dat wel met elkaar concluderen.

De voorzitter: Ja. Dat is de conclusie. Sorry. Dat is de conclusie hiervan. Anders kan het dus niet. Kunt u daarmee instemmen? Dus ... Ja? Oké. Dan hebben we dat geconcludeerd.

Mevrouw Schuurin (PvdA): Voorzitter, we concluderen nu dat we over punt 3 een besluit gaan nemen. Moeten we dat nog formuleren of heeft u daar een voorstel voor?

De voorzitter: Daar hebben we een voorstel voor gemaakt. Dat is a, b, c op bladzijde 6 O, dat is bij hen een andere bladzijde. Wat zegt u? Dat lijkt me wel zinnig, ja. Anders komen we niet tot een besluit. Is die er? Nou, wie is er voor voorstel a? Niemand. Wie is er voor voorstel b? Vier mensen. Ook? Mevrouw Smeets, u ook?

Mevrouw Smeets (SP): Ja.

De voorzitter: Wacht even. Vier mensen voor b, he? Dan gaan we over naar c. Aanpassen van de zesde cyclus via de agendacommissie en het Presidium: commissiebehandeling na schriftelijke vragen en analyse van de Statenonderzoeker. Dat is c. Wie is voor c? Eén, twee, drie, vier, vijf, zes. Dan is het dus voorstel c. Ja, mevrouw Smeets.

Mevrouw Smeets (SP): Het is geen stemverklaring, buurman. Daar is wel een heel belangrijke opmerking door de commissie gemaakt, volgens mij. Dat gaat met name over: gaan we dat dan behandelen in twee commissies of in één commissie: Het voorstel van sommigen hier was om dat te doen gecombineerd ESA/LEO. Volgens mij moeten we daar dan ook even een keuze in maken.

De voorzitter: Nogmaals. Wie stemt voor de gecombineerde versie? Eén, twee, drie, vier, vijf, zes. Dat is de meerderheid. Ja. Dus de gecombineerde sessie wordt het dan. Goed.

1.8 ONDERZOEKSGERELATEERDE ZAKEN

1.8.1 Sonderend stuk inzake onderzoeksonderwerp artikel 217a-onderzoek 2026, brief GS van 13-01-2026 (GS DOC-00871203)

De voorzitter: Dan gaan we verder naar het volgende agendapunt. Dat is 1.8, onderzoeksgelateerde zaken. 1.8.1, sonderend stuk inzake onderzoeksonderwerp artikel 217a-onderzoek 2026 ... Ik wacht even op mevrouw Demollin. Even wachten. Ik neem even punt 1.8.1 terug, het sonderend stuk inzake onderzoeksonderwerp artikel 217a-onderzoek 2026. Op 13-01-2026 ontving de Controlemcommissie van GS een sonderend stuk over het uit te voeren onderzoek ex artikel 217a van de Provinciewet. Voor 2026 is het onderwerp van onderzoek de doelmatigheid en de

doeltreffendheid van het provinciaal interbestuurlijk toezicht, IBT-beleid. We behandelen het onderwerp in één termijn, met een maximale spreektijd van drie minuten per fractie. Ik geef het woord aan mijnheer Zeedzen. Mijnheer Zeedzen, aan u het woord.

De heer Zeedzen (BBB): Ja, dank je wel, voorzitter. Ja, om maar meteen met de deur in huis te vallen: ik heb gewoon een aantal vragen, geen uitgebreide inspreektekst. Ik denk dat we op zoek zijn naar de definitie van: werkt IBT als dusdanig? Is het doeltreffend op dit moment. Daar zouden we graag inzicht in willen krijgen. De interventieladder. Ja, we kijken dan naar proportionaliteit. Is een en ander daar toetsbaar en consistent? Verder in het beleid de kosten en lasten. Hoeveel geld en provinciale inzet steken we in die IBT en wat levert ons dat op, los van dat dat de rol is die we hebben. Halen we daar ook iets uit? Hoe kunnen we regeldruk en administratieve taken verbeteren? Dat was hem.

De voorzitter: Dank u, mijnheer Zeedzen. Dan geef ik het woord aan mijnheer Nijskens. Mijnheer Nijskens, aan u het woord.

De heer Nijskens (VVD): Ja, voorzitter. Op zich heb ik geen enkele moeite met het voorstel om dit te onderzoeken. Ik denk dat het relatief weinig politieke aandacht in PS heeft. Ik kan me ook niet direct een rapportage voor de geest halen waarin wij eigenlijk uitkomsten van dat toezicht tot ons hebben genomen. Althans, ik heb dat niet tot me genomen, hooguit wat statistieken over lokale lasten en financieel toezicht op gemeenten. Maar wat wel af en toe gebeurd is in het verleden, is dat Statenleden via schriftelijke vragen of via moties met dit instrument hebben geprobeerd de Provincie te laten ingrijpen in gemeenten, wat eigenlijk altijd werd afgewezen. Ik weet niet of dat mede onderzocht wordt, of PS hier ook iets mee mag en kan gaan doen, of juist dat dat niet wenselijk, want dat zou PS ook helderheid geven bij het idee om eigenlijk met dit instrument een beetje op de stoel van de gemeente te gaan zitten. Verder denk ik dat het prima is. Ik mis geen punten die niet onderzocht worden.

De voorzitter: Dank u, mijnheer Nijskens. Mevrouw Depondt, aan u het woord.

Mevrouw Depondt-Olivers (CDA): Wat ons betreft prima voorstellen, geen toevoegingen.

De voorzitter: Mijnheer Wetemans.

De heer Wetemans (oos limburg): Ja, ik heb eigenlijk dezelfde vraag als de heer Zeedzen. Ik zou weleens willen weten wat er op dit moment allemaal gebeurd is, of de afgelopen jaren, met betrekking tot het interbestuurlijk toezicht. Op zich heb ik ook geen problemen met het onderzoek.

De voorzitter: Mijnheer Hermans.

De heer Hermans (PVV): Dank u wel, voorzitter. Ja, GS onderzoekt periodiek die doelmatigheid en doeltreffendheid. Ik zit hier al vrij lang. Ik kan me ook niet herinneren wanneer ik zoiets al eerder gezien heb. Ik vraag me alleen af: moet het cluster Concern dat alleen uitzoeken? Is daar niet nog een afdeling bij betrokken? Zoals ik het zie, heeft het cluster Concern daar toch al regelmatig mee te maken, met deze vraagstelling. Gewoon de vraag: kunnen zij dat alleen?

De voorzitter: Dank u, mijnheer Hermans. Mevrouw Schuurinck.

Mevrouw Schuurin (PvdA): Ja, dank u wel, voorzitter. Wat ons betreft is dit een goed onderwerp om eens naar te kijken. Inderdaad, ik denk dat de belangrijkste vragen allemaal wel opgenomen zijn in het voorstel. Wat ons betreft zou ik met name de effecten willen onderstrepen. Zorgt het interbestuurlijk toezicht er inderdaad voor dat er bij gemeenten of het waterschap ook echt iets gaat veranderen of blijkt dat mee of tegen te vallen, afhankelijk van waar je staat? Dank je wel.

De voorzitter: Dank u. Mevrouw Wesseling, aan u het woord.

Mevrouw Wesseling (D66): Dank, voorzitter. Ja, op zich is het een prima voorstel. Nog twee aanvullingen. Inderdaad, die doeltreffendheid en doelmatigheid waar de heer Zeedzen het ook over had. Maar daarbij is het denk ik ook nog belangrijk om te definiëren: wanneer vinden wij interbestuurlijk toezicht nu succesvol? Is dat wanneer er minder escalaties plaatsvinden of is dat wanneer gemeenten ook sneller naleven en opvolgen? Volgens mij zou ook nog een relevante vraag zijn: hoe draagt dat interbestuurlijk toezicht nou bij aan het PS in staat stellen tot onze kaderstellende en ook controlerende rol?

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Wesseling. Mevrouw Boven.

Mevrouw Boven (Partij voor de Dieren): Ik heb geen opmerkingen.

De voorzitter: De heer Sol, aan u het woord.

De heer Sol (GroenLinks): Ja, dank u, voorzitter. Ik vond het een wat verrassend onderwerp, maar dat komt wellicht ook doordat inderdaad ook in mijn beleving de Staten hier relatief weinig over spreken. Dat doet aan het belang uiteraard niks af. Ik vind het ook een heel goed onderwerp. Dus er zijn ook heel belangrijke dingen waar wij niet heel veel over spreken. Eén aandachtspuntje wellicht. Dat zit hem in de gemeenschappelijke regeling. Dat is óf een getrapte structuur, waarbij primair gemeenten zelf aan de bak zijn ... Dan is het voor mij even de vraag hoe je daar dan als Provincie onderzoek aan zou willen doen. Of het zijn regelingen waar de Provincie zelf in participeert. Dan is altijd even het risico van slagers en eigen vlees. Ik zeg niet dat je dat niet zou moeten doen, maar ik denk wel dat je daar methodisch heel zorgvuldig in zou moeten zijn. Voor het overige heb ik geen opmerkingen. Het lijkt me heel prima.

De voorzitter: Dank u, mijnheer Sol. Dan geef ik nu het woord aan mevrouw Smeets. Mevrouw Smeets, aan u het woord.

Mevrouw Smeets (SP): Dank u wel, voorzitter. Ja, ik wil er heel kort over zijn. Van zelfevaluatie van GS, want dat is toch een 217a-onderzoek, ben ik altijd een voorstander. Wat ik wel heel graag zou willen weten is: wat is nou de concrete aanleiding geweest voor GS om dit 217a-onderzoek in te zetten? Soms zien we natuurlijk naar aanleiding van een gebeurtenis dat zoiets toch wordt onderzocht. Ik ben daar wel benieuwd naar. Ik ben ook heel benieuwd naar die effecten. Dus wanneer is het nou succesvol? Wanneer vindt u dat zelf? Is dat op basis van de wetgeving? U neemt natuurlijk toch een soort van deeltaak over, ook getrapd dan via het Rijk. Hoe draagt het ook bij aan het PS in staat stellen om die controlerende rol uit te voeren? Dat vond ik ook een goede vraag. Ik denk dat het heel duidelijk moet zijn dat de rol ... In hoeverre kan PS hier wel of niet op sturen? Dat is natuurlijk vooral aan GS. Deze taak is belegd ook bij GS. Dus ik denk dat het voor ons heel helder moet zijn dat wij hier eigenlijk niet direct een rol in hebben. Dat was het, voorzitter.

De voorzitter: Dank u voor de inbreng van de commissie. Dan kijk ik naar de Gedeputeerde en verzoek ik haar te reageren op de inbreng van de commissie. Aan u het woord.

Gedeputeerde Demollin-Schneiders: Dank u wel, voorzitter. Ik wil de commissie heel hartelijk danken voor de inbreng, want dat scherpt het voorstel aan waarmee wij aan de slag gaan. Kijk, wij hebben vanuit het Rijk de taak, GS heeft de taak, om op bepaalde zaken vanuit de gemeenten toe te zien, of dat wel goed verloopt. Financiën is bijvoorbeeld zo'n aspect waar wij op toezien. Je ziet natuurlijk de afgelopen jaren daar toch wat uitdagingen bij verschillende gemeenten, zeker met het ravijnjaar in het vooruitzicht. Tegen die achtergrond vinden we het belangrijk om die zelfevaluatie uit te voeren, hoe we daar op een adequate manier mee om kunnen gaan, zodat wij als publieke organisatie onze taak goed kunnen vervullen, dat wij dat invullen en dat het ook het effect heeft bij de overheden waar wij toezicht op houden dat zij ook op een adequate en goede manier door kunnen gaan met de taken waarvoor zij er zijn, niet dat daar problemen kunnen gaan ontstaan. Dus voorzitter, wij gaan het meenemen en wij gaan op het moment dat het zover is dat we iets op papier hebben staan ... Dan komen we terug hier met een stuk, dat we aan jullie voorleggen. Dan kunnen jullie kijken in hoeverre we een aantal zaken hebben meegenomen en kunnen we het daar verder over hebben. Dank jullie wel.

De voorzitter: Ik dank u allen voor uw inbreng. Mevrouw Smeets.

Mevrouw Smeets (SP): Ja, voorzitter. Ik zal daar dadelijk ook nog op terugkomen, maar wij zien dat bij 217a-onderzoeken GS eigenlijk altijd een andere methodiek hanteert om dat met de commissie te bespreken. U zegt nu: ik maak dadelijk nog die notitie wat verder af en leg die dan opnieuw terug. Dat zou voor mij niet eens per se nodig zijn, want het is uiteindelijk uw zelfevaluatie, maar ik zou wel aan GS willen vragen om daar een eenduidige lijn dan in te kiezen, in het bespreken van bijvoorbeeld het conceptontwerp van zo'n 217a-onderzoek met de Controlemcommissie. Als u er dan voor wilt kiezen om dat nog later terug te leggen, dan is dat ook een procesafpraak die we met elkaar maken. Nu hebben we heel veel verschillende vormen daarvan.

Gedeputeerde Demollin-Schneiders: Dank je wel. Dat vind ik een heel waardevolle toevoeging. We zullen in ieder geval zorgen dat we daar een eenduidige lijn in hebben. Mocht het zo zijn dat in mijn antwoord er elementen zaten die u aan het twijfelen brachten; we gaan dat na, zodat we in ieder geval die eenduidige lijn blijven hanteren.

De voorzitter: Mevrouw ... O, sorry. Ja, zeg het maar.

Gedeputeerde Satijn: Ja, misschien even aanvullend op wat de Gedeputeerde zegt. Ik snap de verwarring. De verordening gaat ervan uit dat wij het stuk ter sondering aan u voorleggen. Dat doen we bij dezen, met de vraag niet zozeer of kunt instemmen met het onderwerp, maar meer: heeft u aanvullende aandachtspunten die we kunnen meenemen in het onderzoek? Dat is vandaag aan de orde. Vervolgens gaat het College aan de slag met het onderzoek en levert het uiteindelijk een onderzoeksrapportage op die ter kennisneming aan uw Staten wordt aangeboden. Dat zal aan het eind van het jaar zijn. Dus dat is inderdaad de eenduidigheid waar u naar op zoek bent, denk ik. Ja. Dank u wel.

De voorzitter: Mevrouw Smeets.

Mevrouw Smeets (SP): Ja, dank u wel, voorzitter. In aanvulling daarop; als ik dit proces hoor, betekent dat dus niet dat het ontwerp nog een keer terugkomt. Wat mij betreft zou dat ook niet

hoeven, maar dat hoorde ik de Gedeputeerde net wel zeggen. Ik zou willen voorstellen dat we die stap dan inderdaad overslaan. Volgens mij kost dat vrij veel extra tijd en heeft het vrij weinig extra input.

De voorzitter: Mevrouw de Gedeputeerde, aan u het woord.

Gedeputeerde Demollin-Schneiders: Dat is helemaal correct. Dat gaan we niet doen. Dit stuk ligt ter sondering voor en de resultaten worden ter kennisgeving aan u toegezonden.

De voorzitter: Ik dank u allen voor de inbreng. Het was een kort stuk.

1.9 ZUIDELIJKE REKENKAMER

1.10 REGELING GROTE PROJECTEN

De voorzitter: Dan gaan we over naar de punten 1.9 en 1.10. Daar zijn geen punten voor ingebracht.

1.11 Rondvraag en schorsing

De voorzitter: We gaan over naar 1.11, de rondvraag en de schorsing. Ik zal zo de vergadering schorsen, zodat de zaal kan worden klaargemaakt voor de besloten vergadering. Tijdens deze besloten vergadering mogen alleen de Statenleden en de genodigden aanwezig zijn. Alle overige personen verzoek ik vriendelijk de zaal te verlaten. Ik schors de vergadering nu voor vijf minuten. Dan sluiten we de deuren en dan heropen ik de besloten vergadering. Vijf minuten.

(De vergadering werd geschorst om 10.31 uur)

Vastgesteld in de vergadering van 13 maart 2026,

De commissiegriffier,

De voorzitter,

Weesepoel

Bosch